



Karen Horsens' prædiken sidste søndag i kirkeåret

Taler

Karen Horsens
Domprovst

Dato

26. november 2006

Sted

Hellig Kors Kirke

Omstændigheder

Prædikentekster

Mikas Bog kapitel 4, vers 1-3

Paulus' Første Brev til Korintherne kapitel 3, vers 10-17

Matthæusevangeliet kapitel 11, vers 25-30

- 1 Det er da en særeste sammenhæng, der er mellem de stykker af gl. og ny
testamente, vi har hørt i dag. Til sidst skal det ske – det var de første ord af første
lektie, og de ord til sidst er som en rød tråd gennem altsammen, alle læsningerne
– ikke mindst når vi inddrager den første tekstrække, som handler om den store
5 dom, hvor fårene bliver skilt fra bukkene. Til sidst. – til syvende og sidst sker
retfærdigheden fyldest. Til sidst står de alle for Guds trone, og de, der bliver
sendt bort til evig fortabelse, fordi de ikke har gjort det gode, ja, de mener i hvert
fald ikke de har gjort noget ondt – og de der bliver sendt ind til den evige glæde
aner ikke, de har gjort det gode. Det er en rystende tekst, for det betyder jo, at
10 ingen kan sætte sin lid til at være på sikker grund. Det går alle anderledes end de
har ventet. Til sidst.

- Og: til sidst skal det vise sig, siger profeten Mika i 2. læsning, at Herrens
tempelbjerg står urokkeligt, højt over bjergene, knejsende over højene. Og siger
15 Paulus, til sidst, efter at alt er prøvet, al forkyndelse, alle troende er prøvet, så
skal det vise sig, at I er herrens tempel, et tempel som er bygget på grundstenen !
!!

- Og v i siger forvirret. Hvordan ? hvilket tempel ? Dom, klar adskillelse af onde
20 og gode , prøvelser af, hvordan vi har bygget – handler det ikke netop om, at
ingen skal tro noget som helst om sig selv – til den, som er overbevist om sine
gode gerninger, siger Jesus. Jeg kendte dig ikke. Er det ikke en dom, som
betyder, at vi skal leve i verden som børn, der altid føler at de ikke kan leve op til
deres strenge forældres krav ? Den gode samvittigheds fred med Gud,
25 opfyldelsen af enhver religiøs ønskedrøm, er i hvert fald udelukket. Ingen god
samvittighed, ingen fred i lyset af de ord. Ingen følelse af et tempel som står

urokkeligt, et tempel hvori Guds ånd bor, fordi det er bygget på den rette grundvold. Det lyder altsammen helt umuligt. En sidste søndag i kirkeåret, hvor dommen er fældet og alt er forbi.

30

Men så kommer jo dagens evangelium med Jesu ord: kom hid til mig, alle I som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile. Det er velkendte ord, hyppigt citerede og i gamle dage brugt på de broderede stykker, der prydede væggene i både fromme og mindre fromme hjem. Og det lyder da også i dag som
35 det gode budskab til stressede velfærdsdanskere: hvile, endelig et budskab om hvile. Men man udelod jo på de fromme broderier fortsættelsen: tag mit åg på jer og lær af mig, for jeg er sagtnodig og ydmyg af hjertet. Et åg, som er gavnligt, en byrde, som er let, siger han. Og hvad bliver der så af hvilen ?

40

Hvad mener han dog med det ? vi kender hans skæbne, hvordan kan det at dele åg og byrde med ham være let og gavnligt, ja en hvile ?

Det er jo det, han lige har forklaret: han lever her i verden helt og holdent som sin Faders søn. Ingen kender Sønnen undtagen Faderen og – ingen kender
45 Faderen undtagen Sønnen og den, som Sønnen vil åbenbare ham for. Så tæt er de forbundne Faderen og Sønnen, og det betyder: alt, hvad vi kan vide om Gud, ved vi fra Jesus, vi ved om Guds sind over for os, fordi Jesus har villet åbenbare Gud for os. Og den viden er der hvile i. Jesu liv, Jesu død var hans byrde, hans åg, men byrden var let, fordi Gud er Faderen. Og det lette åg, den byrde
50 indbyder han os til at finde hvile i.

Der er ingen, der kan regne ud med deres forstand, hvordan det hænger sammen altsammen, men det er, som Jesus siger, åbenbaret for de enfoldige, de ved bare ikke noget om det, de lever kun i det. Børnene, f.ex., de ved, hvordan der er hvile
55 i at give sig hen i at være børn. Stole på, at nogen har hånd om en. Ligegyldigt hvor frygtindgydende verden kan tage sig ud, ligegyldigt hvor ganske grusomt man selv er kommet til at bære sig ad – så er der en faderlig og moderlig hånd i hanke med tingene og det skal nok blive godt – til sidst. Det kan godt være, der er vanskeligheder, men det bliver godt til sidst. Til syvende og sidst er alt som
60 det skal være, fordi jord og himmel og verdenshistorien og min historie – alt er det i Faderens hånd. Det skal vise sig klart til sidst. Det viser sig i dag – for troen.

Troen véd om en hvile, der har sin faste grund hinsides denne verden, hinsides enhver bedømmelse eller prøvelse af os. Der er ingen samvittighedens fred med

Gud at finde, for ingen bliver dømt som de har ventet, der mangler i skaren foran Guds trone ganske dem, der har gjort det rigtige og troet det rigtige og får deres løn. Nej, vores samvittighed kan vi ikke finde fred i. Vi kan ikke se på os selv og finde fred. Men Jesus siger. Kom til mig, alle i som bærer tunge byrder.

70 Så lad os da se på ham.

Paulus vidste, hvordan det stod til med menighederne – vi kan jo følge det i hans breve. Han havde lagt den rette grundvold da han forkyndte dem Jesu ord, – men der blev bygget en del med hø og halm og strå og menneskelig gøren-sig-
75 klog-på-hvordan-gud-bestemt-må-være; megen falsk forkyndelse havde sneget sig ind i menighederne. Men det skal komme for dagen hvad der er sandhed og hvad der er løgn, – og det kan blive en streng proces, siger Paulus, ja som gennem ild, men Gud er barmhjertig og menigheden er dog Herrens tempel, den er dog Guds.

80

Hvor vidste Paulus det fra ? jamen han vidste det jo fra Jesus selv, fra ham vidste han, at ingen byrder er udtryk for, at vi er forladt, er uden Gud i verden. Fra Jesus vidste han, at Gud er barmhjertighed og ingen byrde af skyld kan spærre noget menneske ude fra Guds barmhjertighed. Jeg og faderen, vi er ét, sagde
85 Jesus, og det betyder, at den barmhjertighed, Jesus mødte hvert menneske med, det er Gud den almægtiges egen barmhjertighed.

Der raserer fortiden en teologi, som da den først dukkede op for vel 20 år siden kaldte sig lyksalighedsteologien, nu forekommer den i flere former og under
90 flere navne. Den går ud på, at kristen tro skal føre til jordisk lykke og velstand. Det synes at virke, de bliver velhavende, disse godtfolk, enkeltpersoner og menigheder, men hvordan nogen kan love jordisk fremgang og lykke i den korsfæstedes navn, eller tilskrive sin fromhed æren for sin egen smukke formue – det forstår man jo ikke. Kristentro handler om en mand, der døde på et kors
95 og aldrig lovede nogen jordisk fremgang.

Gud den almægtiges barmhjertighed, Guds faderhjerter for hvert fortabt og forkomment menneske – det var der Jesus henviste os til at finde hvile. Helt uden for os selv, med den skæbne, der nu er vores skal vi finde hvilen der, finde
100 tilbage til frelsen der, hvor vi jo allerede én gang er blevet lagt – i Guds faderfavn.

Det er sidste søndag i kirkeåret – og årsskifte er jo status-tid, så det er vel rimeligt, at dagens tekster handler om regnskab, opgør, dom. Handler om, at

105 tilværelsen er alvor – at den ikke er ulideligt let – for det hænder nok, at der er
mennesker, der finder tilværelsen så ulideligt let, at den i grunden ikke er værd at
leve. Nej, siger denne dag, livet er byrder, der skal bæres, livet er alvor, ikke fordi
døden er, men fordi Gud er. Der er en ende på vores liv – men foran os er altid
Gud. Vi kommer aldrig uden om ham. Derfor er vort liv af uendelig vigtighed,
110 derfor er det af uendelig vigtighed, hvad vi gør med dette liv.

Vi har hørt det hele nu. Julens og påskens og pinsens evangelier og vi har hørt
det udfoldet i trinitatis. Og så kan vi jo tænke over, hvilke frugter af alt det, vi
har hørt, vi kan bære frem på denne status-dag.

115 Men Gud ske lov ! det er vor dommer, der fører vor sag. Kom til mig, alle I som
bærer tunge byrder – jeres egen uretfærdigheds og ukærligheds og
snæversynetheds byrder, kom til mig alle I, som bærer tunge byrder og jeg vil
give jer hvile.

120 Det tempelbjerg som Mika talte om, det Herrens tempel, som Paulus forkyndte
– den klippegrund, som Grundtvig sang om, – det sted, hvor hvilen er, det er jo
midt iblandt os. Vi ser hen til døbefont og nadverbord, hvor vi møder ham, der
ene af alt i denne verden aldrig rokkes. Og på søndag begynder det hele forfra, vi
125 skal høre det hele igen: julen og påsken og pinsen, Guds store gerninger, Jesu liv
og død, –

Og i Herrens vingers skygge
i en gylden aftenstuind
130 under sang vi atter bygge
På den gamle klippegrund.

Amen.

135

Kilde

Manuskript tilsendt af Karen Horsens' søn, Rasmus Christian Olsen, og udgivet af Danske Taler med
tilladelse fra Rasmus Christian Olsen.

Kildetype

Digitalt manuskript

140

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Sidste søndag i kirkeåret

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-horsens-praediken-sidste-sondag-i-kirkearet>

145

150

155

160

165

170

175

180